

Rada
Európskej únie

V Bruseli 30. októbra 2023
(OR. en)

14921/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0385(NLE)**

**AELE 39
EEE 36
N 92
ISL 50
FL 30
MI 929
ENV 1220
AVIATION 206**

NÁVRH

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2023) 678 final

Predmet: Návrh – ROZHODNUTIE RADY o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP (ETS – v leteckej doprave)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 678 final.

Príloha: COM(2023) 678 final

V Bruseli 30. 10. 2023
COM(2023) 678 final

2023/0385 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

(ETS – v leteckej doprave)

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia Spoločného výboru o zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „*Dohoda o EHP*“) zaručuje občanom a hospodárskym subjektom v EHP rovnaké práva a povinnosti v rámci vnútorného trhu. Stanovuje sa v nej začlenenie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa štyroch slobôd v 30 štátoch EHP, ktoré pozostávajú z členských štátov EÚ, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Dohoda o EHP sa okrem toho vzťahuje na spoluprácu v ďalších dôležitých oblastiach, ako sú výskum a vývoj, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie, ochrana spotrebiteľa, cestovný ruch a kultúra, známe pod spoločným názvom „*sprievodné a horizontálne*“ politiky. Dohoda o EHP nadobudla platnosť 1. januára 1994. Únia je spolu so svojimi členskými štátmi zmluvnou stranou Dohody o EHP.

2.2. Spoločný výbor EHP

Za spravovanie Dohody o EHP je zodpovedný Spoločný výbor EHP. Predstavuje fórum na výmenu názorov v súvislosti s fungovaním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutia sa prijímajú na základe konsenzu a sú pre zmluvné strany záväzné. Za koordináciu záležitostí EHP na strane EÚ zodpovedá Generálny sekretariát Európskej komisie.

2.3. Pripravovaný akt Spoločného výboru EHP

Očakáva sa, že Spoločný výbor EHP prijme rozhodnutie Spoločného výboru EHP týkajúce sa zmeny prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP (ďalej len „*pripravovaný akt*“).

Účelom pripravovaného aktu je začleniť do Dohody o EHP smernicu (EÚ) 2023/958, pokiaľ ide o príspevok leteckej dopravy k cieľu Únie v oblasti znižovania emisií v celom hospodárstve a ktorou sa primerane vykonáva globálne trhové opatrenie (ETS v leteckej doprave)¹, spolu s rozhodnutím (EÚ) 2023/136, pokiaľ ide o oznamovanie kompenzácie v súvislosti s globálnym trhovým opatrením pre prevádzkovateľov lietadiel so sídlom v Únii².

Pripravovaný akt sa pre strany stane záväzným v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/958 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES, pokiaľ ide o príspevok leteckej dopravy k cieľu Únie v oblasti znižovania emisií v celom hospodárstve a ktorou sa primerane vykonáva globálne trhové opatrenie (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 115).

² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/136 z 18. januára 2023, ktorým sa mení smernica 2003/87/ES, pokiaľ ide o oznamovanie kompenzácie v súvislosti s globálnym trhovým opatrením pre prevádzkovateľov lietadiel so sídlom v Únii (Ú. v. EÚ L 19, 20.1.2023, s. 1).

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia predkladá Rade pripojený návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP, aby ho Rada prijala ako pozíciu Únie. Po prijatí by sa táto pozícia mala pri najbližšej možnej príležitosti predložiť Spoločnému výboru EHP.

Pripojeným návrhom rozhodnutia Spoločného výboru EHP sa stanovuje, že sa kvóty budú odpočítavať od množstva kvót, s ktorým by inak Island obchodoval formou aukcie tak, aby sa v rokoch 2025 a 2026 uvedené kvóty mohli podmienene prideliť prevádzkovateľom lietadiel len v súvislosti s letmi s odletom z letiska nachádzajúceho sa na Islande a príletom na letisko nachádzajúce sa v EHP, vo Švajčiarsku alebo v Spojenom kráľovstve, alebo s odletom z letiska nachádzajúceho sa v EHP a príletom na Island. Každé takéto podmienené pridelenie kvót sa uskutoční spôsobom, ktorý zabezpečí úplné dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania s leteckými spoločnosťami na tej istej trase, ako aj cieľov, zásad a ostatných ustanovení Dohody o EHP.

Podmienkou pre akékoľvek dodatočné kvóty pridelené prevádzkovateľom lietadiel sú urýchlené opatrenia zamerané na dosiahnutie klimateckej neutrality.

V správe, ktorú má prijať Komisia v roku 2026, by sa mala vyhodnotiť aj letecká prepojenosť Islandu, a to pri zohľadnení konkurencieschopnosti, úniku uhlíka a vplyvu na životné prostredie a klímu, ako aj úprav stanovených v tomto návrhu rozhodnutia. Výsledky hodnotenia by sa mali v prípade potreby zohľadniť pri budúcej revízii smernice 2003/87/ES na obdobie po rokoch 2024 až 2026.

Táto úprava presahuje rámec toho, čo možno považovať za čisto technické úpravy v zmysle nariadenia Rady č. 2894/94³. Pozíciu Únie preto stanoví Rada.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.*“

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ*“.⁴

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor EHP je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou o EHP. Akt, ktorý má Spoločný výbor EHP prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94.

³ Nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6).

⁴ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94 závisí predovšetkým od hmotnoprávneho základu právneho aktu EÚ, ktorý sa má začleniť do Dohody o EHP.

Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Keďže rozhodnutím Spoločného výboru sa začleňuje smernica (EÚ) 2023/958 spolu s rozhodnutím (EÚ) 2023/136 do Dohody o EHP, je vhodné, aby sa toto rozhodnutie Rady zakladalo na rovnakom hmotnoprávnom základe ako akty, ktoré sa začleňujú. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ a článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Spoločného výboru EHP sa zmení príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP, je vhodné, aby sa po prijatí uverejnil v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

(ETS – v leteckej doprave)

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore⁵, a najmä na jeho článok 1 ods. 3, so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o Európskom hospodárskom priestore⁶ (ďalej len „Dohoda o EHP“) nadobudla platnosť 1. januára 1994.
- (2) Podľa článku 98 Dohody o EHP sa na základe rozhodnutia Spoločného výboru EHP môže meniť, okrem iného, príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP.
- (3) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/958⁷ a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady 2023/136⁸ by sa mali začleniť do Dohody o EHP.
- (4) Príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (5) Pozícia Únie v Spoločnom výbore EHP by preto mala vychádzať z pripojeného návrhu rozhodnutia,

⁵ Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁶ Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/958 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES, pokiaľ ide o príspevok leteckej dopravy k cieľu Únie v oblasti znižovania emisií v celom hospodárstve a ktorou sa primerane vykonáva globálne trhové opatrenie (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 115).

⁸ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/136 z 18. januára 2023, ktorým sa mení smernica 2003/87/ES, pokiaľ ide o oznamovanie kompenzácie v súvislosti s globálnym trhovým opatrením pre prevádzkovateľov lietadiel so sídlom v Únii (Ú. v. EÚ L 19, 20.1.2023, s. 1).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP k navrhovanej zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP, je založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*